

Schets van de grondwater situatie in Bennebroek

Inloopavond Het Trefpunt 16-5-24

(presentatie door Jerry Huiberts. Gemeente Bloemendaal)



www.dorpsraadbennebroek.nl

<Vanwege de grote opkomst wordt besloten om in een algemene presentatie informatie te geven over het grondwaterverloop in Bennebroek en omgeving. Van daaruit wordt verder ingezoomd op de Meerwijk en de daar aangelegde drainage.>

Algemene inleiding

We hebben te maken met drangwater uit de duinen. De zandgrond in de duinen laat het regenwater snel afstromen.

In de loop van de eeuwen zijn de bewoners daar duinrellen gaan graven en is het achterland ook langzamerhand gekanaliseerd.

Het poldergebied rond Vogelenzang stroomt af richting het binnenland. In 1657 is de Leidsevaart gegraven. Deze is als natuurlijke afwatering gaan functioneren.

In Bennebroek ligt Park Vogelenzang (Park Lokhorsterduin) op de hogere zandgronden, tot wel **+5 m NAP**. Via zandgronden stroomt het water gemakkelijk weg.

Rijnlandse boezem:

Het peil in de Ringvaart en Leidsevaart (Rijnlandse boezem) is ca. **-0,60 m NAP**.

Via het gemaal in Spaarndam wordt het water naar het Noordzeekanaal afgevoerd.

Het peil van de Meerwijkvijver ligt op **-2,00 m NAP**. Veel lager dan de Ringvaart. Het water wordt uit de Meerwijkvijver afgevoerd naar het Rottegat en van daar de Ringvaart in gepompt.

De openbare wegen in Meerwijk liggen grofweg rond **-1 m NAP**.

Meerwijk:

In Meerwijk is altijd al sprake van hoge grondwaterstand. Het is gebouwd op veengrond.

Water kan nauwelijks weg in veengrond.

Er zijn ook kleilagen in de bovengrond, waardoor het water geen kant op kan. Vandaar de plassen in parken en op parkeerplaatsen.

De loop van grondwater valt niet te sturen, het omliggende gebied kan afstromen naar de Meerwijkpolder.



Drassige bodem door klei in de bovengrond.

Aanleg drainage:

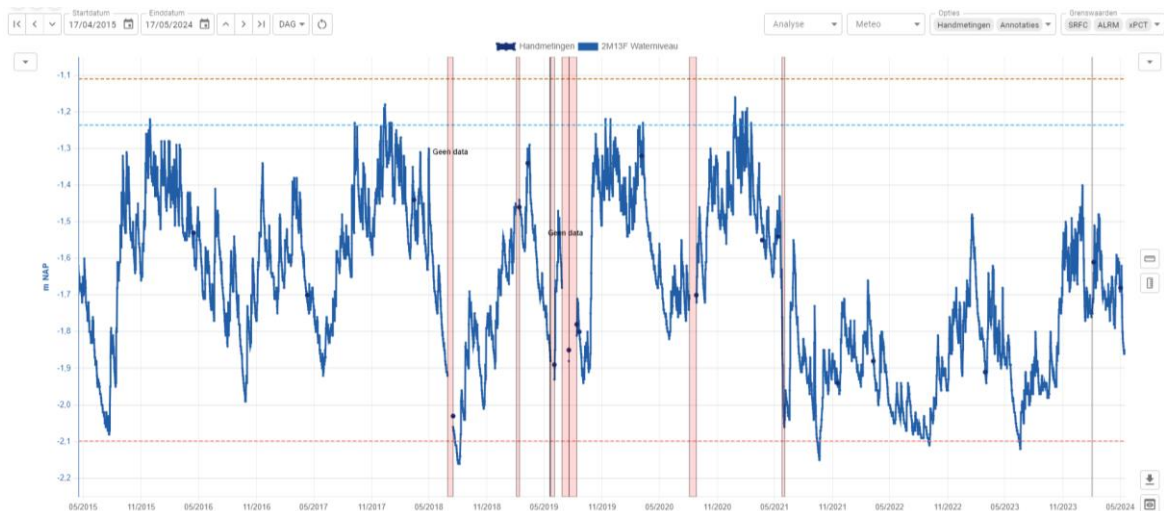
Balans tussen aan- en afvoer van water luistert nauw. In tijden van droogte moet ook water aangevoerd kunnen worden, anders klinkt de veengrond in en is er kans op verzakking van huizen en infrastructuur.

In de buurt van de Jan Evertsenlaan waren voorheen de grootste problemen. Het grondwater stond daar soms tot 10 cm onder de weg.

Het streven is de grondwaterstand 70 cm onder het maaiveld (de kruin van de weg) in de openbare ruimte te houden. Dit is een inspanningsverplichting, geen resultaatverplichting.

De drainage heeft als doel de hoge pieken weg te halen en het grondwater versneld af te voeren.

Dat lijkt aan de hand van metingen in de peilbuis in de J. Evertsenlaan inderdaad effect te hebben:



Peilbuis Jan Evertsenlaan periode 2015-2024.

In de Piet Heinlaan en de Abraham vd Hulstlaan ligt het veen heel hoog.

Bij de wegen waar drainage is aangelegd, is onder de weg de veengrond doorgedaald en zand aangebracht.

Abraham van der Hulstlaan: (n.a.v. vraag uit de aanwezigen)

Deze weg is zo kronkelig met zoveel infrastructuur onder de grond dat het uitvoeringstechnisch een enorme klus is om hier ook nog drainagebuizen tussen te leggen.

Om die reden is voor nu de Abr. vd Hulstlaan (Fase 4) "geparkeerd". Eerst wordt gekeken of de drainage in het omliggende gebied effect heeft op dat middengebied.

In de **Van Kinsbergenlaan** is drainage aangelegd tot de bocht. Er zit voorbij de bocht een grote gasleiding onder de weg waardoor daar geen ruimte is voor de drainagebuis.

Gebruikte drainagebuizen:

Er zijn kunststof buizen met gaatjes aangebracht. Aangelegd in een pakket van grind.

Bij de uitlaat van de drainagebuizen in de Meerwijkvijver is een bruine slurry zichtbaar.

Dit is een natuurlijk proces: een oxidatie van ijzer uit het veen.

Daarom moeten de drainagebuizen permanent onder water staan. Anders gaat dat ijzer oxideren en slibben de drainagebuizen dicht.

De drainage wordt structureel jaarlijks gereinigd. Vlak na de aanleg worden de drainagebuizen 2x per jaar doorgespoeld.



Realiteit 2024:

In de laatste maanden van 2023 is een record hoeveelheid neerslag gevallen: 60 cm water meer dan in 2022. Deze neerslag valt over het hele gebied.

De intensiteit van neerslag verandert ook snel, dat is vooral goed zichtbaar bij piekbuien.

15 jaar geleden werd 20 mm regen per uur als extreem gezien, zou 1 x in de 10 jaar voorkomen. 2023 nieuwe realiteit: twee keer lokaal meer dan 50 mm regen in minder dan een uur. Zulke buien komen inmiddels jaarlijks wel ergens in de gemeente voor.

Bergbezinkbassin: (vraag uit de aanwezigen)

Dit is een grote waterkelder bedoeld als overloop voor het riool in tijden van hevige regenval en is dus onderdeel van het rioolstelsel. Voor de hier beschreven situatie is dat niet het geval, het gaat hier om grondwater.

Fundering van de woningen in Meerwijk:

Het drainage niveau in de Meerwijk wordt op dit moment nog deels hoger gehouden. Het gaat dan om de Witte de Withlaan, Piet Heinlaan en Tromplaan. Het hogere instelniveau maakt voor de afvoer van het hoge grondwater niet uit en is met name vanwege de lage grondwaterstanden. Het peil is ingesteld omdat er nog geen goed overzicht van de fundering van oudere huizen is. Om verzakking of paalrot uit te sluiten wil de gemeente niet zonder meer permanent onder de historisch laagste grondwaterstand draineren.

Aanvullende maatregelen:

Kan het peil in de Meerwijkvijver worden verlaagd?

Nee, dan zou de drainage droog vallen en kan deze dicht slibben. Het effect op de afvoer van het grondwater is ook nihil. Het peil hangt samen met het hele systeem van de Rijnlandse boezem. Rijnland kan het peil ook niet zomaar laten zakken, want dan komen er weer problemen met bijv. de dijken van de Ringvaart.

Wat kunnen bewoners zelf doen:

Water in een kruipruimte is op zichzelf geen probleem. In een kruipruimte mag water staan, dit zal ook vanzelf weer verdwijnen. Het wordt echter vervelend als u bijvoorbeeld last krijgt van optrekkend vocht in de leefruimte of uw gezondheid is in het geding. Het is belangrijk om hierin een juiste afweging te maken want dit vraagt om maatwerk oplossingen.

- U kunt overwegen [om maatregelen tegen optrekkend vocht te \(laten\) nemen in uw kruipruimte](#). Dat kan op de bodem of tegen de onderzijde van de vloer.
- Is de situatie rondom uw woning zo vochtig dat u het water kwijt wilt, dan kan een drainage in de tuin een oplossing zijn. Dit water mag worden afgevoerd naar het gemeentelijke rioolstelsel. **Dit in overleg met de gemeente.**
- Door middel van dompelpomp de kruipruimte droog pompen is een tijdelijke oplossing en het water mag in dat geval ook op de riolering worden geloosd.

Aan Jerry Huiberts wordt de vraag gesteld wat hij zelf zou doen in deze situatie. Zijn antwoord: accepteren voor wat het is.

De extreme hoge grondwaterstanden van afgelopen winter waren uitzonderlijk en zijn vooralsnog uniek en nog nooit eerder voorgekomen. Het is niet gezegd dat dit vaker zal voorkomen maar we verwachten het wel. Alleen niemand weet hoe vaak, wanneer en in welke mate.

Wilt u advies over te nemen maatregelen?

Mail de Dorpsraad dorpsraadbennebroek@gmail.com. Deze vat alle vragen samen en stuurt ze door naar Jerry Huiberts.